

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня
доктора філософії
від 28.02.2024 року**

Разова спеціалізована вчена рада (Наказ № 124/01-04 від 26.12.2023 р.) Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Репродуктивні права в Україні та сусідніх державах: конституційне дослідження» за спеціальністю 081 «Право» «28» лютого 2024 року.

Парамонов Назар Вікторович, народився 5 березня 1994 року в місті Черкаси.

У 2011 році закінчив НВК: загальноосвітню школу I-III ступенів № 23 м. Вінниці, за результатами навчання нагороджений золотою медаллю.

У період з 2011 по 2019 роки здобував повну вищу медичну освіту у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І. Пирогова, Національному університеті охорони здоров'я ім. П.Л. Шупика, Харківській медичній академії післядипломної освіти.

З вересня 2011 по червень 2018 року навчався на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка, де отримав диплом магістра за спеціальністю «правознавство».

З вересня 2019 року вступив до аспірантури юридичного факультету кафедри конституційного права та порівняльного правознавства Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» на денну форму навчання.

Професійна діяльність:

З червня по серпень 2011 року – медичний реєстратор загальнолікарняного персоналу в КЗ «Черкаський обласний онкологічний диспансер» Черкаської обласної ради.

З серпня 2017 по січень 2019 року – лікар-інтерн за спеціальністю «радіологія» в Обласному центрі радіаційної онкології вказаного закладу.

В період з листопада 2018 по січень 2019 працював за сумісництвом на посаді юрисконсульта відділу фінансово-економічної діяльності та правового забезпечення закладу «Черкаський обласний онкологічний диспансер» Черкаської обласної ради.

З лютого 2019 переведений на посаду лікаря-рентгенолога в зазначеному закладі, де і працював до вступу в аспірантуру.

На даний момент задіяний у волонтерській діяльності з питань, пов'язаних з покращенням обороноздатності України за що відзначений нагородами.

Сімейний стан: неодружений.

Парамонов Назар Вікторович до разової спеціалізованої вченої ради подав відповідні документи, згідно із затвердженим МОН України переліком. Усі вони відповідають вимогам, що пред'являються.

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород. За результатами перевірки та аналізу дисертації за допомогою програми *Unicheck* ознак академічного плагіату виявлено не було.

Науковий керівник: Васильчук Лариса Богданівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцентка кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Здобувач має 6 наукових публікації за темою дисертації, з них 0 статей у періодичних наукових виданнях інших держав, 3 статті у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Парамонов Н.В. Свобода вибору репродуктивного права як елемент конституційного права особи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 138-140.

2. Парамонов Н.В. Право на життя: момент виникнення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 96-99.

3. Парамонов Н.В. Репродуктивні права: гендерний принцип. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 5. С. 82-85.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Бисага Юрій Михайлович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (голова разової спеціалізованої вченої ради).

Зауваження Бисаги Ю.М.:

1. Аналізуючи дисертаційне дослідження Назара Вікторовича, хотілося б зазначити, що в межах підготовки роботи, варто було б врахувати динаміку змін у законодавстві щодо репродуктивних прав у різних країнах. Аналіз стабільності правових норм та їхнього розвитку допоможе виявити тенденції та виклики у визначенні та захисті даних прав.

2. Вважаємо за необхідно підкреслити високий науковий рівень дисертаційного дослідження, його вагомість у сфері вітчизняного нормативно-правового регулювання репродуктивних прав та технологій, а також обов'язкове оформлення результатів дисертаційного дослідження у формі монографічного видання.

Заборовський Віктор Вікторович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (рецензент).

Зауваження Заборовського В.В.:

1. Аналізуючи змістовне наповнення тексту дисертаційної роботи нам не вдалося вивести остаточну позицію автора щодо початкового моменту виникнення права на життя. Для повноти обговорення та глибини розуміння теми, вважаємо за доцільне аргументувати автором чітку позицію щодо моменту початку правової охорони на життя. Таке висловлення, зокрема, сприятиме більш повному розумінню питання та поглибленій дискусії під час публічного захисту

дисертаційної роботи.

2. Шановний Назаре Вікторовичу, аналізуючи текст вашої дисертаційної роботи, маю невелике зауваження щодо вашого твердження про можливість здійснення штучного переривання вагітності лише за медичними показаннями. Це важливе ствердження, та, безперечно, має всі права на існування, проте його потрібно розглядати у контексті різних аспектів. *По-перше*, обмеження переривання вагітності лише за медичними показаннями може порушувати права жінок на свій власний репродуктивний вибір та автономію щодо свого тіла. *По-друге*, важливо врахувати, що в таких ситуаціях, як: незаплановані вагітності внаслідок зґвалтування або інцесту, бідності, бажання завершити навчання або побудувати кар'єру, або взагалі небажання мати дітей, обмеження переривання вагітності лише за медичними показаннями може бути недостатнім. Тому важливо розглянути це твердження з урахуванням різних моральних, етичних та правових аспектів, а також з урахуванням прав жінок на репродуктивне здоров'я та рівність.

Берч Вероніка Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (рецензент).

Зауваження Берч В.В.:

1. На стор. 79 дисертаційного дослідження, автор підкреслює, що: «...захист репродуктивних можливостей має на увазі конституційний обов'язок держави реалізовувати всю сукупність заходів економічного, соціального, культурного, наукового, медичного, санітарно-епідеміологічного характеру, спрямованих на збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я кожної людини...». Разом із тим, автором не деталізуються супутні заходи із забезпечення захисту репродуктивних правоможливостей, відтак, доцільним видається розширити дисертантом запропоновану позицію в межах процедури публічного захисту.

2. В рамках дисертаційного дослідження автор пропонує прийняття спеціалізованого закону задля регулювання суспільних відносин у сфері

репродуктивної діяльності, але не уточнює, які саме аспекти цієї діяльності мають бути охоплені цим законом. Уточнення мети та обсягу нормативного акту допоможе уникнути колізій та прогалин у процесі реалізації його правоположень у суспільному житті.

Жаровська Ірина Мирославівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії права та конституціоналізму Інституту права, психології та інноваційної освіти, НУ «Львівська політехніка» (офіційний опонент).

Зауваження Жаровської І.М.:

1. На стор. 175 дисертаційного дослідження автором зазначається, що: «...право на життя як конституційно-правова цінність виступає не лише нормативною, а й ціннісно-змістовною основою процесу інституціоналізації репродуктивних прав людини як правового інституту конституційного права та міжгалузевої правової інституції права...». Разом з тим, із тексту дисертаційної роботи не вбачаємо обґрунтованої аргументації викладеного положення, зокрема, стосовно того, як саме право на життя стає ціннісно-змістовною основою для процесу інституціоналізації репродуктивних прав людини, відтак, на публічному захисті, за доцільне вбачаємо розкриття дисертантом запропонованої диференціації.

2. В рамках дисертаційного дослідження здобувачем акцентується увага на тому, що: «Розгляд репродуктивних прав людини як форми реалізації конституційного права на життя, по-перше, поширює на них загальні гарантії, передбачені Конституцією щодо права на життя, і, по-друге, передбачає формування залежно від виду репродуктивних прав людини системи спеціальних гарантій, що диференціюються за галузевою ознакою, які враховують та характеризують особливості механізму їх здійснення, охорони та захисту», разом із тим, в тексті роботи не було проведено окремого дослідження спеціальних гарантій репродуктивних прав людини, що створює недостатню обґрунтованість та повноту аналізу даного аспекту, відтак, задля більшої об'єктивності та глибини дослідження вважаємо за доцільне на публічному захисті почути аргументовану та обґрунтовану позицію здобувача згідно даного положення.

3. Аналізуючи текст дисертаційного дослідження нам не вдалося вивести остаточну позицію здобувача, що стосується визначення, врегулювання та правової охорони (початку такої охорони) правового статусу ембріона. У зв'язку із зазначеним, вважаємо за доцільне аргументувати здобувачем наведене нами твердження в рамках процедури публічного захисту.

Дешко Людмила Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка (офіційний опонент).

Зауваження Дешко Л.М.:

1. На стор. 55 дисертаційного дослідження автор зазначає, що: «Біополітика - це концепція, яка описує владу та контроль держави чи інших владних структур над тілами та життям людей. Ця концепція розглядає, як влада регулює та впливає на різні аспекти біологічного і соціального життя, включаючи репродуктивні права. Біополітика може мати важливий вплив на репродуктивні права з різних позицій: держава має можливість ухвалювати закони, які обмежують або розширюють репродуктивні права. Це може включати заборони абортів, регулювання доступу до контрацепції, встановлення вікових обмежень на шлюб та материнство тощо. Легіслативні рішення можуть обмежити або розширити можливості людей контролювати своє репродуктивне життя».

Разом із тим, автором присвячується недостатня увага до контекстуальних чинників, позаяк, в рамках запропонованого підходу автор зосереджується переважно на законодавчому впливі біополітики на репродуктивні права, проте важливо також врахувати інші контекстуальні чинники, що відіграють ключову роль у розумінні і аналізі ситуації. Оскільки, соціокультурний, економічний та глобальний контексти мають вирішальне значення для розуміння та оцінки впливу біополітики на репродуктивні права. Загалом, хотілося б, в межах процедури публічного захисту почути від дисертанта аргументовану та більш ширшу позицію стосовно контекстуальних впливів на біополітику.

2. На стор. 81 дисертаційного дослідження автором зазначається, що: «...ядро репродуктивних прав становить право на особисту недоторканність...». Разом з тим, автором наводиться загальне визначення права на особисту недоторканність у контексті репродуктивних прав, не вдаючись до розкриття правової природи такого права, а також його основних складових. Вважаємо, що робота значно б виграла, якби автор дослідив дані аспекти більш детально.

3. В рамках дисертаційного дослідження автором зазначається, що: «...репродуктивні права громадян не можуть бути реалізовані повною мірою без створення відповідної системи державних гарантій з охорони репродуктивного здоров'я...». Разом з тим, автором не конкретизується, які саме гарантії мають бути включені до цієї системи та як вони мають бути реалізовані. Додаткове уточнення цих аспектів допоможе зрозуміти, як саме держава має забезпечувати реалізацію та охорону репродуктивних прав громадян.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради,
«Утрималися» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада (Наказ № 124/01-04 від 26.12.2023 р.) *присуджує* Парамонову Назару Вікторовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Юрій БИСАГА